

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 3. ANULU XXIII.

Sabiu in 921 Ianuaru. 1875.

Telegrafulu esse de doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei, pre afara la e. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrese ca'ra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

(tru celelalte parti ale Transilvaniei s'ă pentru provincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inscratiunea se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu; pentru a doua ora cu 5 1/2, cr. si pentru a treia repetitio cu 3 1/2, cr. v. a.

Sabiu 8 Ianuaru.

Nici o cestiune nu preocupă spiritele astăzi că cestiunea financiară a Ungariei. Cestiunea ac'est'a a trecut departe preste limitele comisiunii financiale, ea se discută deja in diurnalele cislaitane si din straintetate, de-si n'a ajunsu inca a fi desbatuta in plenulu dietei si dupa cele ce cetim in foile publice din Bud'apest'a inca nici nu se va desbata asi'a curendu, dupa cum se presupunea din multe parti.

Publicistic'a din capital'a Ungariei din to'te nuancele dovedesce cătu de precaria este situatiunea guvernului ungurescu din caus'a ac'est'a delicata si dupa cum voru vedē cetitorii din o notiia ce o publicamu mai la vale amu ajunsu iera in dilele in care, celu putienu, se vorbesce despre o crisa ministeriale.

Ministrulu *Ghyczy* er' consideratu si se considera si astadi in cercurile cele mai datatorie de tonu din Ungaria a unu Hercule modernu, carele sa sfirme capetele hidrei detorieloru statulu, ce si le radica din anu in anu, in forma de milioane preste milioane ca deficitu si carea amenintia statulu cu insuportabilitatea sarcinilor ce se inal'tia pre umerii lui. Ministrulu inse este numai unu omu. Elu p'ote afli planuri financiale cum e si *darea generale de venituri*, dara dec'a nu va afli si pre factorii cari sa efectue'sca planurile sele, atunci puterea sea este desiarta, ea remane o teoria, carei prac'sa seu nu voiesce seu nu p'ote sa-i vina intr'ajutoriu.

Factorulu celu mai de aproape, carele este chiamatu a-i veni ministrulu intr'ajutoriu este comisiunea financiale si cea contributiunale si pre urma diet'a; factorulu ce u mai competentu inse este poporulu, carele are sa asude spre a pute delatur' deficitele si a restatori ecuilibrulu financiale alu statulu.

Poporulu nu se subtrage dela detorintiele sele ca'ra statu, pentruca elu scie, ca fara de aceste nu p'ote esiste unu statu, inse esperintia ne arata, ca in unele parti ale tieriei, mai multi ani au fostu atatu de nefavorabili, incatu poporulu abia si p'ote mana existintia de pre o di pre alta, iera catu pentru sarcinile contributiunale, nici pre l'anga executiunile cele mai grele, nu le p'ote prest'a. Ac'esta impregiurare trista aru trebui sa fia, si credemu ca va si fi cunoscenta si guvernului si acelu ce au sortile Ungariei in voturile lor.

Este intrebarea, ca ore factorii amintiti ca cei mai de aproape voru lu' notiia neconditunata de impregiurare ce atinseramu? si se voru conform' densei la cautarea mijl'ocelu, prin cari sa imprascie nuorulu celu greu financiaru ce pl'anza asup'r'a patriei?

Din hesitatiunile comisiuniloru si din atitudinea partideloru dietali de pana acum abia putem crede ca factorii cei chiamati in prim'a ordine voru pasideadrechtulu asup'r'a reului spre alu nimici pana candu inca dora se mai p'ote. Dicemu ca abia putem crede, pentru-ca fia-carei partide i vine greu sa ia asup'rasi urgia sarciniloru celor grele tocm'a acum, candu se incheia unu periodu dietale si candu se afla in ajunulu altoru alegeri pentru unu periodu nou dietale.

Hesitatiunile aceste nu le amu

face nici candu obiectu de imputare, pentruca ce rolu mai frumosu p'ote fi altulu pentru parinti patriei, ca ac'est'alu scutirei purtatoriloru de sarcini pre grele? Dara numai cu hesitatiuni nu s'a fericitu iuca nici o societate pre rotundulu pamentulu, mai alesu dec'a ele reman neinsocite de propuneri positive, de propuneri cari sa faca ori si cui evidentia posibilitatea delaturarei reului. Mesuri ca cele recomandate de comisiunea financiale ca „sa se vinda restantiele de dare, pentruca cumparatori se afla destui“ si „abdicerea tratululu de comerciu si de vama cu Austria, pentruca Austria va da 13 milioane pe anu numai ca Ungaria sa retraga abdicerea“, nu suntu nici pre departe barem nisce idei sanato'se in fatia unei situatiuni grele cum este cea presenta a Ungariei.

Ministrulu *Ghyczy* a apelatu la simtiulu de sacrificiu alu tieriei si la ac'est'a n'a respunsu nimenea decatu cu vorbe frumo'se, dara g'ole. *Patriotii per excellentiam*, cari canta pre to'te cordele de amenintiari de integritatea statulu, din launtru si din afara, *patriotii per excellentiam*, caroru le place a-si face legi, ca catu se p'ote sa sieda mai numai ei pre bancile, unde se decide sortea patriei, pre bancile dietei, rest'za cu sume de mii si dieci de mii contributiune si dorescu sa se sustiena multe oficie cu salarie bune, pentru ca eventualu sa le fia lor, seu adeptiloru lor, nisce sigure sinecure. Aici e merulu putredu si aici aru trebui multi patrioti sa-si arete viteji'a carea este cea mai morale si mai umana.

Nu suntemu nici odata, nici nu amu fostu de acei ce dorescu perple'sitatiile statulu; din contra amu doritu si pre catu ne-au permis puterile amu lucratu in interesulu prosperarei lui, dupa cum ni este datori'a ca cetatieni ai statulu. Ne dore inse candu vedemu ca se tragena cestiuni asi'a de mare importantia cu anii pre contulu acelu ce-si implinescu, pre catu este cu putintia, cu scumpatate detorintiele loru facia cu statulu.

Desbaterea bugetulu, de-si amenata pentru unu scurtu tempu, va veni pre tapetu. Deputatii nostrii nationali, credemu ca voru fi la inaltimea misiunei lor si nu se voru sfi a pune man'a pre ran'a tieriei, ca sa o vindece, dara nu ca sa o irite si mai tare, nici nu ca sa o acopere pentru ca in viitoriu sa se l'atie'sca si mai tare.

Ac'est'a e o dorintia generale si legale, pentru ca greutatile crescu cu pasi gigantici, dara isv'orele de venitu in locu se cre'sca scadu. Causule suntu destulu de cunoscute.

Si dec'a voru cresce din anu in anu totu numai greutatile nu scimu la ce sfersitu ne voru aduce.

Deci, *videant patres conscripti!*

Dupa sciri mai noue, alegerea de episcopu pentru dioces'a gr. or. romana a Aradului va fi in 2 Februaru, adeva in diu'a de *Intempnarea Domnului*.

„*Közérdek*“ a primitu dela core'spondentele seu dela burs'a vienesa scirea telegrafica, ca acolo se vorbesce forte multu in urm'a celoru petrecute in comisiunea financiale, de eventualitatea unei crise ministeriale in Buda-

pesta. Scirea ac'est'a n'a facutu sensatiune placuta.

Comisiunea financiale a dietei unguresci a patitu, ceea ce nu prea p'ote pati ori si ce comisiune dietale, a remasu fara referentiu. Dupa ce, Vineri in 15 Ianuaru n. s'a imbiatu multoru membri ai comisiunei onorea ac'est'a, s'a aflatu dlu *Muzslay*, carele a luato asup'rasi. Dara, o minune! a dou'a di cade dlu *Muzslay* asi'a de reu pre strad'a, incatu trebui sa sieda mai multe dile in casa. Comisiunea este asi'a dara ierasi fara referentiu.

Din Vien'a s'a respanditu in septaman'a trecuta scirea, ca delegatiunile voru fi convocate pre 25 Augustu. „*Pester Lloyd*“ de Sambata (16/ Ianuaru) dice, ca dupa informatiunile ce le are, scirea ac'est'a este lipsita de ori ce positivitate, din cauza ca si dec'a diet'a presenta aru incet' din viatia inainte de espirarea terminulu prevediutu pentru periodulu dietalu de trei ani, totusi diet'a urmatoria nu aru fi in stare sa alega in Augustu pre membrii delegatiunei respective (ung.)

Garantezu cu capulu meu.

La pertractarea, ce avu locu in comisiunea financiara ungr'esca dela 13 Ianuaru a. c. vine inainte o episoda pe catu de interesanta pre atatu demna de atentiune din punctu de vedere politicu. Atatu dechiararea lui *Somssich*, ca adeca elu va vot'a pentru urcarea d'ariloru de si i se paru abnorme, pe cata vreme regimulu lu asigura cu deplina sigurantia, ca prin ac'esta jertfa se va restitui ecuilibrulu in cas'a statulu; catu si o insinuatiune facuta lui *Ghyczy* totu din partea oratorului numitu, ca adeca lui *Somssich*, i se pare ca *Ghyczy* siuvaie si ca e singuru in nechiaru, atatu dechiaratiunea de mai susu catu si ac'esta insinuatiune, da ansa ca sa ia cuventulu *Ghyczy* si sa asigureze intr'unu modu, care categoricu abia se p'ote cuget'a. Intr'aceea erumpe unu entusiasmu grozavu intre membrii deakisti ai comisiunei, si se intinde o scena, care cu greu va pute remane fara urmari pentru partid'a deakiana. Trecendu preste desvoltarile ce le-a facutu *Somssich* mai departe, aducemu inainte explicarile lui *Ghyczy* si cele ce se desfasuira cu privire la acelea.

Ministrulu de financia, *Ghyczy* concede, ca imprumululu din urma s'a facutu sub conditiuni grele, dara cum s'aru fi potutu face sub conditiuni mai favoritoare, dupa ce natiunea mai inainte n'a facutu nimic'a spre imbunatatirea st'arei sele financiale. Acestu imprumutu ne ofera tempu spre a ne pute ingrigi pentru vindecarea scaderiloru nostre. In decursulu celei-lalte diumetate, a anulul castiga natiunea tempu spre a afli midil'oce pentru radicare puterei de dare si spre a resolv'a intrebarea referitoria la banca etc. Oratorele tiene ca siguru, ca ecuilibrulu in cas'a statulu se va restabil', dec'a natiunea nu se va spaiment'a si nu se va trage indereptu dela sarcinile ce i le punu unele dintre legile cele noue de dare. Dec'a nu va lipsi vointia de jertfa apoi este siguru ca in celu mai de aproape viitoriu se va restabil' ecuilibrulu in cas'a statulu

si creditulu tieriei, pentru aceea garant'za elu cu capulu seu; dec'a va lipsi vointia de jertfa atunci firescu nu ne vomu pute ajunge scopulu. (strigari viue de eljen).

Somssich si esprima bucuria ca au auditu dela ministrulu o explicare atatu de ecsacta. Dec'a ministrulu de mai inainte se exprim'a atatu de energeticu, cursulu desbateriloru aru fi fostu cu totulu altulu.

Ministrulu de financia *Ghyczy* se bucura, dec'a explicarile sale a influentiatu linistoriu; numai este ingrijatu, ca de si sta elu bunu cu capulu seu pentru restituirea ecuilibrulu in casa statulu totusi stimatii sei amici (arata la membrii din opozitiune) nu i voru crede. *Somssich*: Pre noi ne linistesce explicarea, dec'a pre membrii din opozitiune nui linistesce, causa zace in diferentia punctulu de vedere. (Strigari repetite, cordiale de eljen. Ministrulu de financia si *Paulu Somssich* si strangu mana cu caldura).

Influinti'a incuragatoria a acestei rare scene parlamentarie incepe deja a juca in tienuta preseii unguresci. O foie, carea pana acum n'a critisatu bucurosu planurile financiale ale lui *Ghyczy*, se vede indemnata prin prospea sea asigurare dumeritoria, la urmatoriulu limbagiu de totu schimbatu: „Atribue cineva tieriei jertfe mai ne-suportabile, apoi trebue se i se ofera tieriei si ecivalente pentru acele jertfe. Trebue celu putienu sa i se dea macaru sperantia, ca mai curendu seu mai tardiu totusi va merge mai bine. *Ghyczy* a vediu in fine ca metoda sea de pana acuma a fostu gre'sita. Elu a facutu astadi descoperiri in comisiunea financiara, cari voru produce in tota tierra impresiuni bune. Suntu intr'adeveru numai promisiuni cele ce audimu aici, inse ele suntu aduse inainte in tonulu convingerei oneste. Si in onestitatea si vointia cea buna alui *Ghyczy* n'am' dubitatu nici odata. Acum iasemna asta, a face unu pasu mai departe si a si face crutiari si reductiuni, cari sub impregiurările subversante suntu posibile. *Ghyczy* sta bunu cu capulu pentru reusirea planulu seu; acum acestu capu ne este cu multu mai iubit si mai scumpu, decatu sa nu se faca to'te aceste, ca sa nu se p'ota lua la vorba odiniora betranulu nostru cancelariu erariale. (Vedi cele de mai susu).

Diet'a Ungariei.

Budapest'a in 14 Ianuarie 1875 n. In siedintia casei representative de astadi se substernu mai multe petitiuni, cari se transpunu la comisiunea petitiunaria spre desbatere si raportare, dupa ac'est'a interpeleza

Deputatul *Kondorossy* pre ministrulu de comunicatiune, in caus'a drumulu de feru Pest'a Semlinu. Intr'o motivare mai lunga desfasuira oratorulu insemnatarea acestei linie ferate si observa, ca togm'a partea cea mai fructifera a tieriei — Baci — e mai neglesca in respectulu drumuriloru de feru, cu to'te ca e o lipsa intetit'oria ca sa se faca ce-va pentru acestu tinentu atatu de scapetatu din caus'a deselu nenorociri elementarie. Interpelatiunea suna: Recunosce domnulu ministru insemnatarea cea mare a liniei Pest'a Semlinu pentru interesele tieriei? Si dec'a da: este densulu aplecatu a se folos' de ori ce ocaziune si a intrebuintia veri ce medil'oce po-

sibile, cu unu cuventu sa faca tóte, cá clădirea liniei susrelevate sa se încépa cátu mai curendu, la tóta intemplantarea inse de odata cu punerea in lucrare a linieloru turco-serbesci?

Interpelatiunea se predă ministrului. Se dispune apoi tiparirea raporturilor comisiunei contributiunali asupra proiecteloru resolvite, ce privescu contributiunea pentru venatu, casa, pentru armele de venatu si dările de lusu, mai departe competitiunile si timbrele.

Ferd. Szederkényi interpelăza pre ministrulu de comunicatiune, de este aplecatu sa ajutore mai multe comune din comitatulu Pestei ce au suferitu daune prin esundarea Dunarei?

Interpelatiunea se predă ministrului respectivu.

Legea de incompatibilitate fiindu dejă sanctiunata se promulgéza si se tramite casei de susu spre asemene scopu.

Ministrulu de justitia *Pauler*, impartasesce casei, ca proiectulu despre procedur'a civila se estinde numai asupra procedurii ereditarie din cauza, ca oratorulu afla de lipsa, cá procedur'a civila numai sa se modifice, procedur'a ereditaria inse sa se striformeze cu totul, pentru ca la noi norme de intrare in posesie sunt forte nechiare si fara de acea diverse, dincolo de dealulu mare intr' unu feliu, dincóce intr' altulu, din acestu temeiu afla de lipsa sa se reguleze tóte aceste relatiuni printr' unu proiectu de lege. Relativu la regularea acestor'a substerne oratorulu proiectulu in cestiune.

De asemenea e de lipsa sa se reguleze formalitatile la compunerea testamenteloru. Conferinti'a judex-curiale a sustienutu in asemene modu legile tierei, statutele si praxea locale, asiá încátu in sensulu acestor'a fia-care póte face unu testamentu, de unde urméza, ca judecatoriile forte adese ori vinu in positiunea sa céra dela respectivii dovedirea statuteloru si a praxei locale, prin ce executarea testamenteloru se amana. A delaturá

acestu defectu este scopulu unui alu doilea proiectu de lege despre formalitatile testamentului si a procedurii la averea remasa.

Se dispune tiparirea acestoru proiecte.

La ordinea dilei urméza proiectulu de lege despre modificarea mai multoru dispusiuni a punctului a) din art. V: 1848 (sa se adauga Buda vechia la teritoriulu electoralu alu capitaliei si doue suburbii din Oradea mare la acést'a.)

E. *Szeniczey* recomanda cá referintele comisiunei centrale acestu proiectu spre acceptare.

Al. *Csanády* nu-lu primesce nice de base la desbaterea speciale nefindu nice unu motivu pentru modificarea intentiunata; poporatiunea respectiva, cu deosebire din Oradea-mare n'a petitiunatu pentru modificarea in cestiune.

And. *Tavaszi* nu este multiemitu de locu cu proiectulu acést'a, densulu a asteptatu dupa enuncciunea ministrului de interne unu proiectu mai detaiatu. Nu incupe indoiala, ca capital'a degiá dupa numerulu poporatiunii ei póte pretinde mai multu de 7 deputati solvindu numai singura a diecea parte din tóte dările directe, precându reprezentarea ei in dieta e numai $\frac{1}{60}$ din poporatiunea intréga. Cu tóte aceste oratorulu nu vrea sa se inmultiesca deputatii capitaliei, pentruca densulu e in principiu contra ori cárei inmultiri a deputatiloru, precum si a miciorareii numerului lor; totusi primisce proiectulu de base la desbaterea speciale.

St. *Teleszky* vede in proiectulu de lege ce sta sub desbatere delaturarea anomaliteloru celoru mai strigatoriie pãna va fi cu putintia a indepartá aceste rele preste totu. Asertiunea lui *Csanády* ca poporatiunea din Oradea mare n'a petitiunatu pentru schimbarea pronuncciata in legea acést'a, e nedrepta, de óre-ce petitiunea negata de densulu s'a desbatutu in camera. Oratorulu pledéza pentru acceptarea proiectului.

Punendu-se la votare proiectulu se primesce cu mare majoritate de basa la desbaterea speciale. Numai stang'a extrema a votatu contra.

La § I care dispune sa se aduca Bud'a vechia si insul'a Margaretei la teritoriulu electoralu alu capitaliei, ca cuventulu mai intaiu

M. *Wahrmann*, care afla conve-nienta si deplinu motivata acést'a cerere, totusi e incovenientu, cá numerulu deputatiloru din capitala sa nu se inmultiesca prin acést'a noua dispusiune. Ministrulu a apromisu, ca va delaturá irregularitatile ce existu astadi, inse n'a implinitu acést'a si capital'a suferu. Trebuie sa cugetamu, cá cetatea Debrecinu cu 50000 locuitori alege 3 deputati, pre cându Budapesta cu 300,000 locuitori numai 7. Prin acést'a se desconsidera si se vatema principulu remarcabilu, de a asigurá pentru elementulu cetatienescu din cetáti o reprezentantia puternica si corespondentia. Oratorulu inca e pentru miciorarea numerului deputatiloru, 450 ablegati suntu prea multi pentru Ungari'a si de se va aduce in respectulu acést'a unu proiectu de lege va vota totu-deun'a pentru o atare lege. Acést'a inse se va poté realizá numai dupa ce se voru aduná datele trebuintiose.

Oratorulu nu voiesce sa se dee capitaliei numai de cátu numerulu deputatiloru ce i convine dupa proportiunea numerica, dara este o pretensiune a dreptatiei sa se tiena contu de poporatiunea ce se adauga la capitala si sa se dea in locu de 7 deputati 8. Prin acést'a se apretiucesce celu pucinu in parte insemnatatea capitaliei, inteligenti'a poporatiunii, averea ce o reprezenta, sum'a de contributiune. Din aceste consideratiuni oratorulu substerne emendamentulu: numerulu deputatiloru din capitala se radica la 8, comisiunea centrale determina cercurile de alegere din capitala.

Ministrulu de interne, *Szapáry*, recunosce, ca poporatiunea din Budapesta s'a inmultitu dela 1848 incóce, totusi anomal'a acést'a nu se póte

indrepta numai in capitala, ci aceste anomalie trebuie sa se delatureze pretotindenea si aci vine de a se considerá nu numai momentulu numericu ci si averea si inteligenti'a s. a.

La o regulare definitiva a cercurilor de alegere se voru luá probabilu in loculu celoru 30000 suflete, 50.000. Acum nu putem cugetá la o inmultire a deputatiloru. Cererea lui *Wahrmann* e si in respectu practiculu neesecutabilu fiindu ca in capitala a inceputu dejă conscrierea si introducându-se acést'a modalitate s'aru agitá si aduce in confusiune tóte cercurile de alegere. Comisiunile centrale n'au dreptulu sa reguleze cercurile, de aceea oratorulu respingendu emendamentulu cere sa se primiesca nemodificatu § 1. (Aplausu.)

E. *Horn* considera parerea, sa nu se inmultiesca si sa nu se micioroze numerulu ablegatiloru in genere, totusi numerulu deputatiloru tramisi de capitala in parlamentu e o nedreptate atátu de mare cátu trebuie delaturata. Oratorulu aréta cu date statistice, ca Budapesta dupa mesur'a celoru-lalte orasie unguresci trebuie sa tramitia 15 deputati, dupa proportiunea cetatiloru din Transilvani'a 97 deputati, dupa mesur'a orasieloru din Ungari'a si Transilvani'a impreuna, 19 deputati, totusi oratorulu nu doresce atátia, ci se alatura la emendamentulu lui *Wahrmann*.

Fr. *Házmán* dechiara, ca e pentru scaderea numerului deputatiloru celu pucinu pãna la 200, de aci nu urméza ca trebuie sa fimu nedrepti facia de capitala. Oratorulu se mira, ca ministrulu care se provóca la neegalitatea cercurilor de alegere, uita a face acést'a facia de capitala; oratorulu sustiene emendamentulu.

Iul. *Schwarz* apera emendamentulu si respingendu-se acést'a doresce sa se indrumeze guvernulu a substerne unu proiectu de lege despre regularea cercurilor de alegere. Cum-ca oratorulu tiene de lipsa sa se micioroze numerulu deputatiloru s'a doveditu prin proiectulu de lege ce l'a substernutu la tempulu seu, de acea ple-

FOISIÓRA.

Padurile, cá midilocu de imbunătătire a agriculturii.

Amu credutu ca voi face unu servitiu, tratandu despre paduri, care sunt atát de importante pentru agricultura, încátu suntu convinsu ca sterpierea lor au adusu stingerea agriculturii si seraci'a tierei.

Prin plantatiunea cea mai intinsa a padurilor, s'aru poté scuti si enormele spese de instalatiune a irigatiuniloru agricole; cáci precum scim, strabunii nostri n'au avutu irigatiuni sistematice si cu tóte acestea, atragea chiaru statele vecine, la acestu isvoru de bogatia natiunala, si le facea sa fia gelóse de patri'a nóstra.

Fãra sa fiu contrariu instalatiuniloru de irigatiuni agricole, care suntu o binefacere pentru agricultura, pre tempurile de seceta cari bantue tiér'a nóstra, cu tóte acestea, nimic'a nu me opresce de a spune susu si tare, midilócele cari facu cá agricultur'a sa fia mai buna, si cari costa multu mai putiune decâtu irigatiunile.

Padurile suntu cele mai eftine irigatiuni agricole, din cauza ca ele suntu midilocitórie ale ploiloru, zepezii si ale róuei, cáci radecinele arboriloru stau afundate in pamentu si sugu ap'a care se afla infiltrata in trensulu; pre cându trunchiurile, dimpreuna cu ramurile si cu frundiele lor, se radica libere in aeru, iéra pre suprafati'a lor se evaporéza ap'a, care se respandesce in atmosfera, prin puterea de teusiune. Acést'a evaporatiune, se produce prin afinitatea ce esista între succu-

rile radacineloru si liquidele pamentului, precum si din caus'a presiunii atmosferice. Cáci, evaporatiunea reunita cu presiunea asmosferica, producu efectulu unei pompe (Molechott).

Dupa esperientiele celebrulu chimistu germanu *Liebig*, se constata, ca o planta póte face cá sa tréca dintr' unu vasu plinu cu apa (prin urmare si din adencimea solului infiltratu cu apa), in aeru 625 grame, de vreme ce in acela'si tempu, unu vasu care nu continea plant'a, n'a perdutu decâtu numai 125 grame.

In primulu casu, suprafati'a apei si cu foile plantei, au perdutu impreuna 750 grame de vapori de apa, cari s'au respanditu in atmosfera.

De aci urméza, ca pre fia-care di se evaporéza forte multi vapori de apa, din padurile cele mari si intinse. Acesti aburi de apa, luându in trécatu o catime óre-care din caldur'a aceloru arbori, necesaria pentru indeplinirea actului evaporatiunii; producu atunci unu feliu de racéla din care cauza se nascu venturile, adeca curenzii de aeru, cari au dreptu punctu de plecare, dilatati'a séu rarefactiunea aerului atmosfericu, incarcatu de umiditate si de electricitate.

Atunci acei aburi incepu indata a se condensá, luându o forma sferica mica, care se numesce starea vesiculara, pentru ca vaporii de apa se transforma in nisce vesicule forte mici si góle pre dinlauntru, intoemai cum suntu clabucii de sapunu formati prin apa.

Acést'a stare vesiculara a vaporiloru de apa din atmosfera, se numesce in genere negura séu cétia, care prin condensatiunea ei in regiunile cele mai reci, forméza norii. Atunci acesti vapori de apa vesiculari, mai

condnesandu-se inca odata, sub influenti'a scaderii mari de temperatura se prefacu indata in picaturi de apa, care cadu spre pamentu, formandu plói'a. — Dara chiaru si in lipsa de plói'a, pre tempurile de seceta, padurile absorbu umiditatea si negurile din atmosfera, cá la rendulu lor, sa le evaporeze si sa le prefaca ierasi in nori si in róua. Acést'a proprietate a padurilor, provine din cauza ca aerulu din vecinatatea lor, are facultatea cá, de indata ce nu este saturatu de umiditate, trebuie sa absórba aburii din atmosfera, pãna la punctulu saturatiunii sele, chiaru din interiorulu animaleloru (se intielege ca prin intermediulu respiratiunii); pentru aceea pre tempurile de seceta mare, simtimu unu feliu de zadufu si o sensatiune de uscaciune a fundului gurei, pare ca amu fi tripti de sete si pare ca ne-amu inabusit cu ce-va. Acést'a uscaciune a gurei, precum si chiaru a pielii, pre tempurile cele secetóse din Iuliu, dispere indata ce introducemu in economia, ap'a sustrasa de aerulu atmosfericu uscatu de totu. Trecendu cine-va prin locuri padurose, dupa apusulu sórelui simte aci calduri, aci racori; aceste sensatiuni provinu cu buna séma, din caus'a aceloru doue felii de venturi cari se forméza: unulu din ele este mai rece, si resulta din evaporatiunea forte abundanta a paduriloru acelor'a; iéra altulu mai caldu, care vine din iradierea caldurei planteloru situate in câmpii, unde preste di este cu multu mai caldu decâtu in padure, si unde caldur'a radiata n'are unde se spriginí, ci se respandesce in atmosfera, recindu cu chipulu acést'a suprafati'a planteloru din câmpii. Prin adierea acestoru doue felii de cu-

renti de aeru (venturi) se amesteca si se schimba partile reci si calde ale aerului din paduri si din câmpii; cu chipulu acést'a, se ecuilibréza si umiditatea solului, care si-a iradiatu in acela'si tempu si o parte din caldur'a sea, producendu-se o scadere de temperatura preste nópte: atunci neguri albastre de vapori de apa, emisi de foile arboriloru din paduri, in diminetile serine, se lasa in josu pe câmpii si forméza astfelu róua cea bogata si binefacatória, care alimentéza agricultura cea avida de umiditate, si care umple de mare bucuria inim'a cultivatoretelui de pamentu. Cáci noi scim cu totii, ca pre lângu paduri, in dosulu aleloru, adeca acolo unde aerulu atmosfericu se afla óre cum in nemiscare, se forméza róua cea mai abundanta, care sub umbr'a arboriloru se svantéza mai anevoia, decâtu in locuri libere, pre unde radiiele sórelui strabatu mai lesne si evaporatiunea de róua se face mai rapede. Iéra ventulu austrului, ori-cátu de uscatu aru fi, elu trebuie sa se incarce in totu-deun'a de umiditate, atunci cându va trece printre paduri.

Pre totu tempulu cátu trece ventulu prin paduri, elu este necontentu impinsu in susu de densele, prin frangerea puterii curenului care-lu solicita, cu chipulu acést'a, elu impedeza uscarea pamentului din vecinatate. Dara ori-cine póte cá sa-si faca o róua acasa la sine, cându va avea placere de dens'a: n'are decâtu sa acopere o planta dintr' unu ghiveciu, cu unu paharu albu de sticla stersu bine de umiditate, care lasandu-lu sa stea in chipulu acést'a 12 séu 15 óre, atunci va observá pe paratii interni ai paharului o róua destulu de abundanta, deca plant'a nu va fi uscata prea

deza pentru emendamentu fiindu o necesitate cá sa se dea elementului orasienescu o valóre mai mare in legislativa. Nu trebuie sa ne conducemu de interese de partida ci sa privim la scopurile politice mai inalte.

P. Hofmann relevã mai întâiu, ca poporatiunea din capitala de diecenie totu cresce, inteliginti'a si averea s'a inmultitu. Considerându acesti factori trebuie sa concedemu, ca capital'a e vitregu tractata in proportiune cu cele-lalte párti. Acésta disproporțiune trebuie delaturata si dându-ni-se ocaziune sa o facemu acést'a inmultindu numerulu deputatiloru.

Punendu-se la votu se primesce § 1 nemodificatu si de asemenea ceilalti paragrafi.

Alu doilea objectu la ordinea dilei e discussiunea asupr'a „speselor pentru bolnavii publici.“ Proiectulu se primesce in desbaterea generale si speciale, afara de dispusetiunea, cá legea sa intre in vigóre la 1 Aprilie a. c. La propunerea ministrului de interne se primesce datulu 1 Iulie 1875.

Objectulu din urma suntu tratatele cu Russi'a, Itali'a si Greci'a, cari se primescu nemodificate.

Siedinti'a se radica la 2 óre,

Iéta textulu mesagiului din urma alu maresialului de Mac-Mahon cátra adunarea din Versailles :

Domniloru mei ! A sositu ór'a in care aveti sa ve ocupati de important'a desbãtãre a legiloru constitutionale ; lucrãrile comisiunei d-vóstre suntu gat'a, si opiniunea publica cu greu aru intielege o nóua întârdiere.

In dorinti'a ce amu avutu totu-déun'a de a vedea cátu mai curendu puterea ce exercitu in virtutea legeri din 29 Novembre indiestrata cu acestu neaperatu complimentu, amu insarcinat'u pre guvernulu meu de a ve cere, pentru un'a din siedintiele d-vóstre cele mai apropiate, punerea la ordinea dilei a legeri pentru instituirea unei a dóua camere.

Acést'a in adeveru este institutiunea pre care paru a o reclamã im-

multu, adeca cându pamentulu ei va fi umedu. Padurile suntu si regulatorii ale actiuniloru climatice; luerandu intr'unu modu fôrte favorabilu asupr'a arboriloru si dá agriculturii o temperatura mai multu séu mai putieniu constanta. Cáci padurile au proprietatea nepretiuita pentru plantele agricole, de a fi mai constante in temperatur'a loru. Din acésta cauza, padurile au mai multa caldura iérn'a, si mai putiena vara, decátu locurile lipsite de paduri.

Acésta constantia in temperatura, provine din caus'a aerului atmosfericu, care se afla in acele paduri, si care prin venturi se comunica si aerului din vecinatatea loru. Aerulu este reu conductoru de caldura, prin urmare, cea mare parte din caldura radianta a solului paduriloru, remãne in paduri; asemenea totu acestu aeru opresce si radiele de a transmite caldura arboriloru, si cu chipulu acést'a, temperatura de véra a paduriloru nu se schimbã asiá de multu cá temperatur'a cea variabila a câmpiiloru. De aceea si padurile, cá regulatorii climatice, facu cá sa avemu ierni si veri mai temperate, care suntu de mare trebuintia agriculturii, cáci fára paduri, clim'a acestei tieri s'au schimbatu cu totulu. Unde s'a mai pomenitu, cá pre la 6 Decembre, sa fia atát'a de caldu, încátu sa créda cineva ca suntemu in mijloculu tómnai; apoi afara de acestea, de vre-o cátiiva ani zapad'a este atátu de rara si atátu de subtire, încátu se topesce in câte-va óre.

Pentru a probá acésta constantia in temperatur'a paduriloru, putemu face o preumblare vér'a si alt'a iérn'a, printr'o padure óre-care, si atunci

periosu interesele conservatórie, a câroru aপরere mi-ati incredintiat'o si pre care nu voi parasí o nici odata.

Legaturile suntu usióre astadi intre adunare si puterea ce emãna din ea; altminterlea aru fi grele póte, in diu'a cându, dupa ce veti fixá insive hotarulu mandatulu d-vóstre, ati face locu unei nóue adunári.

Conflicte s'aru putea nasce atunci, si intervenirea unei a dóua camere, oferindu prin compunerea ei garantie puternice, este neaperata pentru ale potoli Totu asiá de neaperata aru fi acésta trebuintia, chiaru atunci cându, pentru a pune unu capetu acestoru conflicte, ati gasí folositoriu — precum v'a cerut'o guvernulu meu — de a inarmá puterea executiva cu dreptulu de a recurge la hotarirea tieri prin calea disolvãrei.

Intrebuintiarea acestui dreptu estremu aru fi primejdíosa, si eu insumi m'asiu sfí de a-lu aplicá, déca, intr'o impregiurare asiá de critica, nu m'asiu simtí spriginitu de concursulu unei adunári moderatórie.

Suntu fericitu de a crede ca, asupr'a acestui punctu, stau in intielegere cu majoritatea acestei adunári. Déca, in cursulu desbãtãrei, guvernulu meu aru propune óre cari modificatiuni la proiectulu ce va supusu comisiunea d-vóstre, acést'a nu va fi de cátu pentru a inlesni adoptarea acestui proiectu.

Unu altu punctu mai controversatu, trebuie a se decide numai pucinu curendu: este acel'a ce privece la transmiterea puterii cându voiu fi incetatu de a o exercitá. Aici intervenirea mea trebuie sa aiba unu caracteru mai rezervatu, fiindu ca respunderea mea personala nu póte in nici unu casu, a fi pusa in jocu.

Cu tóte acestea nu me sfiescu a dice ca, dupa parerea mea, acésta transmite la expirarea lui 20 Novembre 1880, aru trebui sa fia regulata astfelu încátu a lasá adunãrilor cari voru fi atuncea in functionare deplina si intrég'a libertate a stabili form'a guvernului Franciei.

Numai cu acésta conditiune con-

vomu vedea ca, in sinulu padurei este mai caldu iérn'a si mai recóre vér'a, decátu afara in aeru liberu alu câmpiiloru. Prin acésta constantia de temperatura, se esplica pentru ce zapad'a din paduri se topesce mai cu anevoie decátu aceea care cade pe câmpi'a libera, Iéra cându zapad'a din paduri se topesce, atunci cea mai mare parte din apa strabate in pamentu, déca n'are in sinulu seu vre-unu stratu argilosu impermeabilu, de unde ea se scurge spre adaparea isvóreloru si a riuriloru; pre cându zapad'a din câmpi'a libera, topindu-se in graba, se scurge numai pre suprafatia pamentului, strecurandu-i-se numai o mica parte in elu spre a-lu adaptá. Prin infiltratiunea si stagnarea apei de plóia si din zapada, padurile facu unu servitiu de rezervoriu, care sa póta in tempu de seceta, a adaptá isvórele si riurile cari sierpuescu la pólele loru.

Zapad'a este mantau'a de vreme rea a plantelor agricole, semãnate tómn'a de agronomi; cáci ea fiindu reu conductoru de caldura, opresce racirea prin irradiare a solului, si prin urmare preserva plantele agricole incoltite, de inghietulu periculosu alu pamentului, pre tempu de iérna. Eata ce spune statistic'a Moldovei, scrisa la 1842 de principele Nicolai Siutiú : „Tómn'a incepe in lun'a lui Augustu si se prelungece obicnuitu, pâna in lun'a Novembre; acést'a este anotempulu celu mai statornicu; apoi zapad'a acopere pamentulu si íntretine caldur'a sematuriloru de tómn'a; ea nu se topesce, decátu in lun'a lui Martie.“

Cáci intr'adeveru, cine nu scie, ca in Romani'a zapad'a incepea, cu

cursulu tuturoru partideloru moderate póte remãnea asigurat'u pâna atunci operei de reparatiune nationala cu a cárei urmarire suntu insarcinat'u.

Mai pucinu importanta, dupa mine, (si credu ca tiér'a gândesce cá si mine), este intrebarea de a scí ce aru fi de facutu déca prin o vointia a providentiei, pre care fia-care omu este datoriu a o prevedea, viéti'a mi s'aru radicá inaintea sfársitului mandatulu meu. Suveranitatea nationala nu pierd, si reprezentantii ei voru scí totu-déun'a a face cunoscutu care este vointi'a ei.

S'a manifestatu totusi dorinti'a ca, intemplându-se acést'a, nimicu sa nu se schimbe la mersulu actualu alu lucruriloru pâna in 1880. Vetí avé a judecá, déca nu se cuvine a complectá prin o asemenea dispositiune garantiile de statornicia fagaduite prin legea din 20 Novembre.

In ori-ce casu, acést'a este unu punctu ce trebuie desbatutu si hotaritu de d-vóstre, cu unu mare spiritulu de conciliare: Franci'a, de siguru, nu aru putea intielege ca o cearta intemeiata pe o presupunere se vie a tulbura binele presentu si certu ce lu astépta dela buna d-vostra intielegere.

Acestea suntu vederile ce s'au nascutu in mintea mea din studiulu ce amu facutu, in anulu espiratu, adeveratelor trebuintie ale tieri. Convorbirile ce amu fostu in stare de a avé cu unu mare numeru de membri acestei adunári me face a sperá ca ele se voru putea sa ctiona prin voturile unei majoritati.

Acést'a este dorintia mea ce mai scumpa si pe care, in interesulu chiaru alu adunãrii, ve conjuru a o realizá. Durerile Franciei, primejdiele ce o inconjura, ve aréta datorile vóstre.

Catu pentru mine, eu credu ca amu indeplinitu detoria mea intréga, si, óre-care aru fi sfersitul acestoru desbãtãri, speru ca dreptatea tieri va apretiiu silintiele mele,

Don Alphonso si Don Carlos.

O telegrama ne anuntia dilele trecute ca o fregata ispaniola a plecatu

prea rare esceptiuni cam de prin lun'a Novembre si remané deasupr'a solului netopita, pâna in lun'a lui Martie, la finitulu baliloru. Dara acum'a, din nenorocirea sterpirei paduriloru, acésta zapada nu se mai vede de mai multi ani, si pare in realitate, ca iérn'a cu zapada s'a stersu din tiér'a nóstra.

(Va urmã.)

Notitie diverse.

In primavér'a vietiei tale aduna-ti numai flori de acele, cari 'ti potu procurá mirosuri si atunci, cându fruntea 'ti este acoperita cu zapada. Flórea cea mai frumoasa, nevestezitória este virtutea, care constã in iubirea curata si neegoista a totu ce este bunu si dreptu. Cine o posede si nutresce in adenculu animei sele, aceluia i stã totu-déun'a deschisu unu isvoru de bucurii, care nu séca nici odata.

Faptele nobile ale omului se asémene cu aurora diminetiei. Precum carrulu de auru alu acestei'a precede resarirea sórelui, astfelu precedu faptele omului nemurirea.

Umilinti'a sa fia virtutea intieptului, cá sa se póta asemená cu unu ramu incarcatu de fructe, incoaiatu de sarcina propriiloru fructe pompóse.

Totu-déun'a sa aibi in vedere séu ómeni mari séu scopuri mari, din contra ti se risipescu puterile, intocm'a cá a magnetului, care nu e asediatu in directiunile cuvenite.

Nu pierde tempulu. Ocupa-te totu-déun'a cu ce va folositoriu.

la Marsilia de unde a condusu príncipele Alphonso la Valenci'a.

Care suntu destinatele pre caru Ispani'a le reservã acestui júne príncipe? Noi ne vomu abtienti de a le pre-judecá. Evenimentele nu voru in tardia de a ne respunde. Spre al apreciã inse mai bine nu ni se par tocmã nefolositoriu de a face sa resar situatiunea personala respectiva a celor doi príncipi cari se afla astad fatia in fatia, si reclama corón'a Ispaniei, unulu cu pusc'a si in numele drepturiloru de rege legitimu, cel-altulu in numele unui pronuciamento si a drepturiloru pre care le are dela muma sea destronata si isgonita.

Inainte de acestu pronuciamento, inainte cá armat'a ispaniola, sa fi suferitu acele grave si desperate esiecuri dela 11 si 12 Decembre din partea carlistiloru, atunci pre cându tempulu celu reu opea, se dicea, operatiunile militare, intrigile politice si urmau necontentu cursulu loru.

In acestu momentu unu pretendentu care pâna aci pastrase tacerea, príncipele Alphonso Franciscu d'Assise Ferdinand Pie Jean Marie dela Conception, nascutu la 30 Septembrie 1858, dede la lumina unu manifestu in care revindecá drepturile sele la coróna. Se scie ca regin'a Isabel'a isgonita din tiér'a sea de revolutiune si declarata cadiuta de pre tronul, acum siese ani, de cátra guvernulu provisoriu, protestã, la Pau, contr'a noiei ordine de lucruri. Doi ani mai tardiu, la 25 Iuniu 1870, ea renuntia la drepturile sele in favorulu fiului ei Alphonso, care a intratu acum in alu siepte-spre-diecelea anu. Acestu príncipe primindu, cu ocaziunea aniversãrei nascerei sele, unu mare numeru de felicitatiuni din partea vechiloru amici si servitori ai mamei sele, a crediutu ca trebuie sa respunda printr'o scrisóre colectiva la toti partisanii sei.

Dupa multiamirile de obicei, don Alphonso, aruncându o privire de ochiu asupr'a situatiunei tieri sele, afirma naturalminte ca monarchi'a constitutionala, a cárei personificare este elu,

Dela adeveru si dreptate sa nu te abati nici odata in cugetare si vorbire. Legea generala, fundamentala a unui omu statornicu se numesce ordine.

Onórea s'o basezi pre intielepitiune, marimea s'o cauti in onóre, nu in tesãure.

Modesti'a ne recomandã valórea nóstra cu atátu mai tare, cu cátu ni-o copere mai tare cu velulu ei.

Semburiu pasiuniloru mai curendu i poti face sa rodésca decátu ai virtuti.

Nu crede usioru ceea ce doresci si nu te radiemã pre promissiuni.

Despre altii sa cugeti si sa vorbesci totu-déun'a numai bine. Ca ei se indrépta déca observa, ca presupune omulu bine despre densii.

Bunetiele sa nu se arete nici odats, ele trebuie sa se caute.

Culmea dorintiloru nóstre nu este culmea fericirii nóstre.

Nu-ti descoperi nimeru aspirãrile si planurile cá sa nu suferi calumnia in casu de nereusire.

Te bucura mai multu de binefacerile ce ai facutu decátu de cele ce ai primitu.

P.P.

póte singura sa asigure fericirea Ispaniei. Déca vorbește astu-feliu cá suveranu, dicea elu, acést'a o face pen-tru ca are dreptulu; mam'a sea a abdicatu intr'unu modu solemn in favóra sea, ex-regin'a avea titlurile sele dela o legislatiune seculara confirmata, dice elu, de tóte precedentiele istorice.

Ce s'a facutu bunu in Ispani'a, adauga elu, dela plecarea Isabellei? Absolutamente nimicu. S'au incercatu sa implante o dinastie straina care n'a pututu sa se mantiena; au voitu sa stabilésca unu regimu republicanu, care a duratu abia câte-va luni; au ajunsu la dictatura, eserciata de o mâna de generali incapabili cari n'au sciutu macaru sa inabusiésca resbelulu civilu si sa distruga insurectiunea carlista.

Nu va fi elu acél'a, conchide don Alphonso, care va consimti sa guverne fâra spriginulu majoritâtiei natiunei si calcându in picioare libertátile parlamentare, cá Serrano si complicii sei. „Principii ispanioli, dicea elu, n'au resolvatu nici odata afacerile cele grele ale natiunei fâra Cortezi, in tempii cei vechi ai monarchiei, si nu voia fi eu acél'a care voiu uitá acésta justa regula de conduita in conditiunea mea presenta, atunci cându toti Ispanioli suntu obicinuiti cu procedările parlamentare. Sosindu ór'a, intielegerea si acordulu asupr'a cestiunilor de resolvatu voru fi usióre între unu principe lealu si unu poporu liberu.“

Prin acestu manifestu don Alphonso a luatú positiune intr'unu modu claru si hotaritu cá pretendentu liberalu, câte-va dile înainte de pronun-ciamiento.

Diurnalele legitimiste n'au statu unu momentu la indoíela de a publicá manifestulu principelui Asturieloru, in-sotindu-lu in sa de nisce reflectiuni destinate a-i micșorá importanți'a. Dupa acele diurnale fiulu Isabellei n'are dreptulu sa se numéscá rege legitimu. Numai don Carlos represinta singuru, in Ispani'a, legitimitatea, si actulu in virtutea cáru'i'a Isabel'a succéda táталui ei Ferdinand VII constituie o flagranta usurpare.

La acést'a se respunde, ca drepturile Isabellei II, necunoscute de carlisti, fura recunoscute de cátra natiune si de corpurile cele mari ale statului. Cortezii ii jurara credintia acestei principese la 20 Iuniu 1833, in biseric'a monastirei dela Saint-Jerome. Consiliulu Castiliei care a fostu in totu-déun'a investitu de cele mai inalte prerogative si care, pentru acestu motivu, erá numitu tutorele monarchiei, se pronuncia intr'unu modu energicu in favorulu regentei si alu reginei minóre fic'a sea. Deputatiunea senioriloru Ispaniei esprima intr'o adresa, profunda durere ce-i causase mórtea lui Ferdinand VII si firm'a ei vointia de a servi guvernulu regentiei.

S'aru putea aduce inca, in favóra principelui Alphonso contr'a lui don Carlos, renunciarea lui don Carlos de Bourbon, comite de Montemolin si aceea a lui don Juan de Bourbon, tat'a ducelui de Madridu. „Nu voiu, dicea don Juan de Bourbon in acelu actu celebru; nu voiu cá numele meu sa serve de pretextu la o versare de sange. Departatu de fiii mei cu forti'a amu parerea de reu de a sci ca suntu crescuti, contr'a vointiei mele, intr'o ordine de idei care nu suntu ale mele. Ei voru adjuge la o versta cându va fi fórté cu anevointia sa se modifice efectele unei prime educatiuni, si se voru servi de densii, me temu, spre a reinviá sperantiele unui partitu care nu trebuie sa mai aiba o esistintia legala in Ispani'a, Interesulu tierii fiindu totu-déun'a unic'a mea cugetare, ve dau o proba de bun'a mea credintia declarandu-ve, dómna, in modulu celu mai formalu pentru mine si pentru descendintii mei la tóte drepturile ce aru puté sa-mi conserve vre-o interpreta-

tiune óre-care a legiloru celoru vechi.“

Alphonsistii invoca acestu documentu contr'a acelor'a cari contestá fiulu Isabellei titlurile sele la legitimitate; ei se urca inca si mai susu in istoria si se ostenscu sa probeze ca chiaru legea din 1712 respinge pre don Carlos dela tronulu Ispaniei cá nascutu si crescutu in strainatate; ei pretindu in fine ca unchii si tatalu ducelui de Madridu renuntiandu, in 1860 si in 1873, intr'unu modu publicu la nisce drepturi de si problematice, don Carlos, rev ndecându tronulu cu armele in mâni, violéza nu numai legile cele vechi si cele moderne ale succesiunei ispaniote, dara inca si juramintele familiei sele.

Astadi cându don Alphonso a intratu in Ispani'a, fia care este pornitu a se intrebá déca present'i'a sea nu va fi unu nou elementu de discordia între partitele care 'si disputa Ispani'a, in locu de a fi o cauza de pacificare. „Le Courier d'Orient.“

Romani'a.

Bucuresci, 3 Ianuariu.

Monitoriulu nostru publica primirile ce avura locu la palatu cu oca-siunea anului nou. Spre a cunosce si publiculu d-vóstre viéti'a nóstrá in cercurile cele mai inalte ve comunicu unu estrasu dupa diurnalulu nostru oficiale precum urméza:

Mercuri, in diu'a de anulu nou, M. S. domnitoriulu, inconjuratu de cas'a sea civila si militara, a asistatu la oficiulu divinu ce s'a celebratu la 10 si jumetate óre de diminétiá cu oca-siunea santului Basiliu in biseric'a metropoliei, fatia fiindu dnii ministrii, inaltele corpuri si oficeri de tóte gradele.

Dupa serviciulu divinu, I. S. domnitoriulu a mersu in apartamentele I. P. S. S. Metropolitulu primatu, unde a primitu felicitatiunile inaltului cleru.

Inaltu Prea Santi'a Sea, cu acésta oca-siune, a rostitu urmatoriulu cuventu:

„Mari'a Ta! Clerulu, impreuna cu poporulu românu, acceptá cu nerabdare diu'a solemná a anului nou spre a-si manifestá adenc'a recunoscintia si multamire pentru liniscea si pacea de care se bucura astadi tíer'a intréga, si mai cu séma pentru sentimentele patriotice ce nutriti pentru prosperitatea si marirea natiunei intregi, facendu sa i se dea in dilele Mariei Tale totu ce concorda cu aspiratiunile natiunale atátu pre tarumul economicu, cátu si pre celu politicu, punendu in mânile sele celu mai puternicu medilocu de progresu si imbunatatire a conditiuniloru sociale.“

Dreptu aceea, Prea Inaltiate Dómne, venimu, cu oca-siunea anului nou, a depune la picioarele tronului Mariei Tale, omagele si devotamentulu supnerei, iubirei si dragostei clerului si a poporului, rugându pre celu atotputernicu sa ve daruiesca ani indelungati pre scaunulu ce domniti; iéra Mariei Sele Dómnei, Augustei nóstre suverane, modelulu virtutiei si alu pietátiei, sa-i tramita binecuvéntarea sea si ani multi si fericiti. Totu odata uramu si guvernulu Mariei Tale curagiu si putere a se luptá cu greutátile ce-lu inconjóra.

Sa traiésca Mari'a Ta!

Sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a! Mari'a Sea domnitoriulu a respunsu:

„Inaltu Présfinte Parinte! Ve multiemescu din inima pentru simtiemintele ce-mi esprimati in numele clerului; primiti din partea mea urările cele mai calduróse pentru anulu nou, si ve rogu a inaltii rugi cátra atotputerniculu, spre a atrage binecuvéntarea ceriului asupr'a scumpei nóstre tieri.“

„Ve urezu la toti ani multi si fericiti.“

M. S. Domnitoriulu, plecându dela I. P. S. S. Metropolitulu primatu, a trecutú înainte frontulu trupeloru, compuse din detasamente din tóte corpurile garnizonei, care erau insirate in curtea metropoliei, urandu-le multi ani, la care trupele au respunsu prin entusiaste strigări de: sa traiésca Mari'a Sea!

La palatu Mari'a Sea L. L. domnulu si dómn'a au binevoitu a primi felicitatiunile dloru ministri si a caseloru lor civile si militare.

Dupa acést'a, Inaltiele lor au binevoitu a primi deputatiunea birjariloru din capitala, care dupa vechiulu obicei, au prezentatu Marieloru loru o adresa de felicitare impreuna cu pânea si sarea traditionala.

In sér'a acestei dile a fostu balulu curtiei. La órele 11, M. M. L. L. domnulu si dómn'a au intratu in sal'a tronului, de unde au trecutú prin cele lalte salóne, adresându pretutindeni cuvinte gratiose celoru mai multi din dómne si don ni invitati.

La acésta serbare au asistatu dnii ministri, corpulu diplomaticu, numerosi representanti din ambele adunári legiuitóre, inaltele curti de casatiune si de compturi, curtile si tribunalele, consiliulu municipalu, functionarii superiori si sieffi de servitiu ai diferiteloru ramuri ale administratiuniloru publice. Armat'a, proprietatea si comerciulu 'si avéu asefmenea numerosi representanti.

Dantiulu s'a deschisu pre la órele 11 $\frac{1}{2}$, si a fostu din cele mai animate.

Dupa supeu, care s'a servitu la 1 óra in sal'a cea mare de pranditu, I. I. L. L. domnulu si dómn'a au binevoitu a primi felicitatiunile de anulu nou din partea invitatiloru.

Balulu s'a sfersitu prin unu co-

tilion, care s'a prelungitu pâna la órele 4 diminéti'a.

Varietáti.

(Balulu juristiloru). Junimea studiósa dela facultatea juridica din locu a arangiatu Sambat'a trecuta in otelulu la „Imperatulu romanu“ unu balu in folosulu reuniunei pentru ajutorarea juristiloru lipsiti. Balulu a reusitu bine, numai ordinea jocurilor a suferitu o mica stirbitura, neju-candu-se „Romana“ si „Ciardasiu“ lu din lipsa de jucatori. Caus'a e, ca juristii români si magiari, vedindu-se in urm'a unor divergentie de pareri neconsiderati la constituirea comitetulu arangiatoriu, — in care s'a alesu numai unu românu si acést'a inca fâra consensulu româniloru si nici unu maghiaru — s'au decisu a nu participá la balu.

Raportu comerciale.

Sabiiu 19 Ianuariu n. Gráu 4 fl. 67 xr. frumosu, 4 fl. 33 xr. mestecatú, 4 fl. — xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. pâna 3 fl. —; orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 60 pâna 1 fl. 33 xr.; encuruзу (porumbu) 3 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 20 xr. galét'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.

Lintea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr.

Carnea de vita 18—20 cr. p., de porcú 28 xr. Un-sóra 79 xr. pâna la 1 fl. 20 enp'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Ianuariu 1875.

Metalicele 5%	70 10
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 50
Imprumutulu de statú din 1860...	111 50
Actiuni de banca	936 —
Actiuni de creditu	225 25
London	111 10
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 —
„ „ „ Temisiorene	77 —
„ „ „ Ardelenesi	76 20
„ „ „ Croato-slavone	79 50
Argintu	105 70
Galbinu	5 25 $\frac{1}{2}$
Napoleonu d'auru (poli)	8 91

Nr. Un. 727/1874.

Publicare de licitatiune.

In 23 Februariu st. n. 11 Febr. st. v. 1875 se va esecutá o licitatiune publica verbale spre esarendarea muntiloru de pasiuene ce urméza mai la vale, pre tempulu de pasiunatu pre anii urmatori dupa olalta 1875, 1876 si 1877 prin Universitatea natiunei sasesci in Sabiiu piati'a mare Nr. casei 15. dela 9—12 óre inainte de amédi, si adeca:

Nr. cur.	Positiunea muntelui	Numele lui	Pasiuni. Arealulu.		Pretulu strigárei		
			jugere	sting	fl.	xr.	
1	Talmaciu	Farcasiu	712	—	233	—	
2		Cornu Plesii	360	—	81	—	
3	Orlatu	Stricatu	1750	—	215	—	
4		Oltiavu	1425	—	370	—	
5		Furnic'a	1546	—	110	—	
6		Balu	929	1300	221	—	
7		Balintu-mare	1101	900	112	—	
8		Balintu-micu	650	1000	250	—	
9		Serecinulu-mare	1253	100	305	—	
10		Serecinulu de mijlocu	1413	900	925	—	
11		Serecinulu de lature	1141	700	601	—	
12		Sinn'a	Goz'a de susu	1419	600	766	—
13			Goz'a de josu	1387	800	217	—
14	Hanesiu de susu		1676	1400	88	—	
15	Hanesiu de josu		1686	1400	112	—	
16	Stéz'a de susu		389	1000	60	—	
17	Stéz'a de josu		600	—	130	—	
18	Grópele de susu		794	600	301	—	
19	Grópele de josu		452	890	264	—	

Fia-care doritoriu are sa depuna inainte de licitatiune arvun'a de 10 procente din pretulu de strigare in bani gat'a la mânile comissiunei licitatórie, care se redá acelor'a, cari nu voru luá arend'a, dupa terminarea licitatiei, iéra celoru ce iau arend'a li se va computá in sum'a arende, déca voru fi depusu cautiunea contractata.

Condituniile mai de aprópe de arenda se potu vedé si inainte de terminulu licitatiei in cancelari'a Universitátiei natiunei sasesci in tempulu óreloru indatinatate de cancelaria.

Sabiiu in 2 Ianuariu 1875.

2--3

Dela Universitatea natiunei sasesci.